

Editorial

Vážení čtenáři,

Pro Futuro k vám přichází v letošním roce poprvé, a proto mi dovoluje popřát vám dobrý rok 2005, především pevné zdraví, životní jistoty, úspěch a uspokojení z práce.

Pro Národní vzdělávací fond znamená nadcházející období náročný pracovní program:

Angažujeme se v široké škále akcí, jimiž se naplňují strategické cíle rozvoje lidských zdrojů. Jde jednak o přímou podporu vytváření systému dalšího profesního vzdělávání a jeho hlavních pilířů, metodickou a odbornou spolupráci s hlavními partnery - ministerstvem práce a sociálních věcí, kraji, zaměstnavatelskými svazy aj. Nepřímo je tato strategická linie rozvíjena prostřednictvím stovek projektů realizovaných v rámci rozhodujících evropských programů.

Největší rozvojový potenciál je založen v programech Evropského sociálního fondu - Operačním programu RLZ a Jednotném programovém dokumentu Cíl 3 pro Prahu. Pokud se podaří tyto programy zrealizovat, ovlivní to kvalitu všech rozhodujících částí oblasti RLZ. Jde nejen o bohatou podporu programů školství, vybudování klíčových prvků systému vzdělávání dospělých a investice do zaměstnatelnosti občanů, kteří mají problémy na trhu práce. Nově se otevírá významná možnost propojení a finančního zajištění spolupráce mezi vysokými školami, výzkumnými ústavy a podniky, orientace na růstové faktory konkurenceschopnosti a budování proinovačního prostředí. Existuje samozřejmě riziko, že příliš těsný časový rámec může ohrozit vyčerpání prostředků a povede také k předkládání kratších, tedy i méně významných projektů. Vzhledem k tomu, že jde o novou oblast podpory, bude se

Foto: Petr Matička

realizovat ve velké míře prostřednictvím grantových schémat. Klíčovým prvkem smysluplného využití programů zůstává proto kvalita hodnotitelů projektů a odborná zdatnost výběrových komisí. Na školení hodnotitelů projektů, ale i dalších částí složité administrativní struktury programů se NVF podílí. Od února do konce dubna uskutečníme dvě až tři školící akce týdně po celé republice.

V rámci programu Phare 2003 jsou připraveny projekty, které již kopírují část operačního programu. Výběrové řízení je ukončeno, s předkladateli projednáváme finalizaci smluv, začíná implementace. Jde o velký, náročný a s ohledem na pravidla administrace pro NVF také velmi pracný program.

V tomto roce skončí první kolo v rámci Iniciativy EQUAL, zároveň se rozbíhá kolo druhé. Rozsah projektů, množství partnerů, nadnárodní charakter programu a důslednost v jeho metodice (končí až diseminací výsledků projektů a úpravou národních politik) kladou vysoké odborné i administrativní nároky na celý tým.

Celá řada nových modelů, metod a systémů pro oblast zaměstnanosti a vzdělávání byla vyvinuta v rámci mezinárodní spolupráce pilotních projektů programu Leonardo da Vinci. Program pokračuje stejně jako v minulých letech. Po vstupu do EU však významně narostl objem prostředků, a tedy i projektů mobility. Jde právě o tu část programu, za jejíž administraci plně zodpovídá Národní agentura.

Národní vzdělávací fond se zapojuje i v tomto roce do široké národní a zejména mezinárodní spolupráce, je vyhledávaným partnerem řady renomovaných zahraničních institucí. Jsme pod silným tlakem na konzultační činnost pro stovky vzdělávacích institucí, podniků a dalších organizací. Čeká nás bohatá činnost na konferencích a seminářích. Na jaro letošního roku, 28. a 29. dubna, připravujeme spolu s ministerstvem zahraničí velkou mezinárodní konferenci o RLZ a mnoho dalších akcí.

Těším se na setkání s vámi v rámci některé naší aktivity.

Vaše PhDr. Miroslava Kopicová,
ředitelka NVF

Grantové výzvy rozvoje lidských zdrojů pro Prahu

ESF spolufinancuje z 50 % projekty Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hl. m. Praha. Výzvy pro předkládání projektů postupně vypisují všechny k tomu určené stupně řízení. Prvními byly výzvy Magistrátu hl. m. Prahy, který přijímal žádosti do 7. ledna 2005.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo své výzvy na tři témata v polovině ledna. Těmito výzvami jsou:

2.2.02 **Vyrovňování šancí žen a mužů**

4.1.02 **Konkurenceschopnost**

4.2.01 **Spolupráce výzkumných a vývojových pracovníků s podnikatelskou sférou, podpora inovací.**

Termínem pro předložení žádostí v grantovém schématu Konkurenceschopnost je **18. březen 2005**. U ostatních dvou je možno žádosti předkládat průběžně až do **31. července příštího roku**. Všechna tato grantová schémata nyní administruje Národní vzdělávací fond, úsek technické pomoci OP RLZ a JPD 3.

Vzhledem k poměrně komplikovanému vyplňování elektronické žádosti a přísným

podmínkám přijatelnosti a formální správnosti žádostí probíhají semináře pro potenciální žadatele. Dne 14. 2. to byl seminář pro žadatele v grantových schématech opatření 2.2. Vyrovňování šancí žen a mužů a 23. 2. společný seminář pro všechna grantová schémata v opatřeních 4.1 a 4.2 (společně s Úřadem práce hl. m. Prahy).

Všem žadatelům doporučujeme konzultovat své žádosti také s projektovými manažery NVF - mailem, telefonicky nebo osobně (po předchozí domluvě):

2.2.02 - Ing. Alexandra Kroppová
kroppova@nvf.cz, 224 500 591

4.1.02 - Ing. Iva Křemenová
kremenova@nvf.cz, 224 500 592

4.2.01 - Ing. Ondřej Velek
velek@nvf.cz, 224 500 586

Všechny doručené žádosti projdou nejdříve formálním hodnocením a hodnocením přijatelnosti, a ty, které vyhoví, budou odeslány vždy dvěma externím hodnotitelům k věcnému hodnocení.

Jen žádosti, které oba externí hodnotitelé doporučí (získají 55 a více bodů ze 100), budou předloženy výběrové komisi k rozhodnutí.

Zahajování prvních projektů z těchto výzev lze očekávat koncem května či začátkem června 2005. Budou mít k dispozici maximálně 24 měsíců na to, aby splnily své záměry.

Texty výzev naleznete na oficiálních stránkách Evropského sociálního fondu v České republice www.esfcr.cz.

MUDr. Roman Vyhnaněk

Další setkání krajů k rozvoji lidských zdrojů

Setkání v prosinci 2004 v Pardubicích se zaměřilo na shrnutí činností krajských rad RLZ, představení nových aktivit v této oblasti i dalších služeb databanky TopRegion.

V úvodu byly připomenuty výstupy ankety k rozvoji lidských zdrojů, kterou koncem roku 2002 zpracoval tým RLZ NVF. V době jejího vyhodnocování existovaly pouze tři krajské rady RLZ. Za nejvýznamnější nedostatek byl považován chybějící výhled potřeb trhu práce a nízká legislativní podpora celoživotního vzdělávání.

A jak se situace za poslední dva roky změnila?

Rady RLZ dnes existují ve 13 krajích (kromě Prahy). Hlavní činnosti, prezentované na setkání, byly: analýzy potřeb trhu práce, připomínkování OP RLZ, podílení se na přípravě grantových schémat, posuzování či podávání námětů na projekty a spolupráce na optimalizaci školské soustavy.

Některé krajské rady RLZ se již "usadily", řeší konkrétní úkoly a podněcují rozvojové aktivity. Jinde jde zatím spíše o politická seskupení bez odborného zázemí či fungujícího a kvalifikovaného sekretariátu.

Rada RLZ Královéhradeckého kraje pojímá RLZ v širším slova smyslu: usiluje o otevřenou

spolupráci institucí soukromého a veřejného sektoru, sektoru nevládního, sociálního a zdravotního, i široké veřejnosti. Tato rada již připravila "Návrh zadání analytické části Strategie rozvoje lidských zdrojů Královéhradeckého kraje".

K. Ubr představil Fond Vysočiny, který soustřeďuje část rozvojových prostředků kraje. Ty jsou poskytovány nezávisle na rozpočtovém roce prostřednictvím grantových programů, formou dotací a půjček - dnes je to zejména na RLZ a rozvoj konkurenceschopnosti ekonomiky kraje.

M. Gavenda z Regionálního poradenského a informačního centra v Ostravě prezentoval téma "Analýzy trhu práce, profily odvětví, zkušenosti s průzkumem kvalifikačních potřeb". Představil sektorový pohled na zdroje dat o zaměstnanosti a zkušenosti se zpracováváním profilů odvětví v Moravskoslezském kraji. Zdůraznil význam hlavního klienta kraje, kterým je zaměstnavatel. Cílem je pak spokojený zaměstnaný člověk, cestu k cíli představují vzdělavatelé.

Z. Palán své vystoupení zaměřil na koncepční pohled na oblast dalšího vzdělávání a na její současné problémy v ČR. Zdůraznil, že při tvorbě zákona o dalším vzdělávání je nezbytné respektovat: vývojové tendence a trendy, stávající stav v oblasti dalšího vzdělávání, vývoj v ostatních zemích EU, základní dokumenty a tendence EU, motivaci strany nabídky i strany poptávky, potřeby individuální, skupinové, podnikové i celospolečenské a nutnost dostupnosti dalšího vzdělávání. Důraz kladl zejména na systémotvorné prvky. Zmínil, že zákon o dalším vzdělávání, který nyní připravuje MŠMT, neřeší základní systémové problémy. Týká se pouze jednoho z prvků systému dalšího vzdělávání, kterým je

kvalifikační uznávání kompetencí nabytých v průběhu života.

Dobré příklady ze zahraničí

Projekt mobility z programu Leonardo da Vinci "Zvyšování kompetencí manažerů RLZ v krajích ČR" zrealizovala společnost ABS WYDA. Inspirace ze studijních cest do Irska a Velké Británie v rámci projektu prezentovaly M. Černá z Ústeckého a R. Lečbychová ze Zlínského kraje. V prezentaci cesty do Velké Británie představily prvky systematické podpory podnikání, rozvoje vědy a výzkumu a nových trendů ve vzdělávání, dále systém řízení Derby College, která pobyt účastníků zajišťovala a základní stavební kámen britského systému dalšího vzdělávání - Learning and Skills Council. Došlo i na postřehy z oblasti podpory rozvoje spolupráce, budování partnerství. Cílem aktivit není nutně vyhrát - porazit soupeře, ale společně být co nejlepší.

Druhý den setkání zahájila M. Mandíková z NVF tématem tvorby strategie RLZ. Připomněla jeho místo v cyklu hlavních tematických sekcí portálu TopRegion a představila model krajské strategie RLZ - strategie rozvoje dovedností (stanovení potřeb zaměstnavatelů), strategie účasti ve vzdělávání (stanovení potřeb vzdělávaných), strategie poskytování vzdělávání (uspokojování potřeb zaměstnavatelů a vzdělávaných).

Inspirační databanku www.topregion.cz a její nové služby představila P. Jedličková. Seznámila také s návrhem soutěže zaměřené na příklady z praxe RLZ. Obsah některých prezentací bude postupně vystaven v databance TopRegion.

Ing. Ivana Sládková

Škola hrou

Že se dá vzdělávat hrou i v netradičních oborech dokazuje jedna z aktivit projektu "Právní aspekty různých druhů diskriminace v ČR a EU". Realizuje ho Národní vzdělávací fond z prostředků Evropské komise a Úřadu vlády.

V této části projektu budou řešit 2-3 členné studentské týmy fiktivní soudní případ z oblasti civilního práva zaměřený na různé formy diskriminace zejména na poli pracovního práva, který vypracovali právní experti z Ústavu státu a práva Akademie věd ČR. Finále proběhne ve skutečné soudní síni a ti, před kterými budou své fiktivní klienty obhajovat, budou skuteční soudci. Pro vítěze je připravena třídní návštěva u Evropského soudního dvora v Lucemburku, kde se seznámí s prací této instituce a možná někteří z nich i s místem, kde jednou budou sami pracovat. Pokud vás zajímají další informace, naleznete je na stránkách NVF nebo na www.mootcourt.cz. O tom, který tým v soutěži nejlépe uspěl a co viděl u Evropského soudního dvora, si přečtete v některém z příštích čísel Pro Futura.

Ploteus také v české verzi

Portál vzdělávacích příležitostí v Evropě - PLOTEUS slouží jako informační podpora studijní mobility. Od prosince minulého roku je i v české verzi.

Na portálu naleznete odkazy na webové stránky vysokých škol a jejich fakult, na databáze škol a kurzů dalšího vzdělávání ve 30 zemích Evropy. Dozvíte se více o vzdělávacích systémech jednotlivých zemí, uznávání diplomů a kvalifikací získaných v zahraničí, možnostech evropských výměnných programů a grantů. Před odjezdem do zahraničí oceníte obecné informace o zemích, jejich sociálním zabezpečení nebo právním rámci studia a práce. Portál naleznete na adrese <http://europa.eu.int/ploteus>. Vkládání dat a jejich aktualizaci za Českou republiku zajišťuje Národní informační středisko pro poradenství při NVF.

PRO FUTURO

II. kolo EQUAL odstartovalo

Na základě výběrového řízení bylo z celkového počtu 124 žádostí vybráno 59 nejúspěšnějších žadatelů, kterým budou z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu přiděleny prostředky na realizaci jejich projektů.

Samotná realizace projektů začala během ledna první fází, tzv. Akcí 1, ve které je nejdůležitějším úkolem podrobně rozpracovat pracovní programy, doladit a upevnit tzv. Rozvojové partnerství a navázat mezinárodní spolupráci. Během této etapy je možné se připojit k realizaci projektů v odpovídající oblasti. Vzhledem k rozsahu Iniciativy Společenství EQUAL, která se zaměřuje na diskriminované skupiny na trhu práce počínaje osobami po rodičovské dovolené, osobami dlouhodobě nezaměstnanými, osobami hendikepovanými, osobami nízkokvalifikovanými až po žadatele o azyl, začínající podnikatele a další znevý-

hodněné skupiny, je škála možností pro případnou spolupráci velmi široká.

Podrobný popis zaměření Iniciativy Společenství EQUAL, seznam vybraných projektů, kontaktů na jejich předkladatele a další informace jsou k dispozici na webových stránkách Národní kanceláře EQUAL www.nvf.cz/equal. V případě vašeho zájmu o možnou spolupráci zašlete stručný popis vašich aktivit na adresu: equal@nvf.cz. Tyto informace pak budou přidány do databáze zájemců o spolupráci.

Denisa Faltová, MBA

Aktivity ReferNetu: Přehled odborného vzdělávání

V rámci aktivit Evropské expertní a referenční sítě ReferNet byl v každé členské zemi EU zpracován tematický přehled systému odborného vzdělávání a přípravy. Přehled popisuje hlavní rysy systému odborného vzdělávání a přípravy a skládá se z jedenácti klíčových témat jako je např. institucionální rámec, počáteční odborné vzdělávání a příprava, další odborné vzdělávání a příprava, poradenství v oblasti vzdělávání atd. Přehledy jsou aktualizovány jednou ročně a byly

zpracovány ve všech členských státech EU, navíc v Norsku a Islandu.

Koncem roku 2004 byl tematický přehled s pracovním názvem Odborné vzdělávání v ČR zpracován také českým národním konsorciem sítě ReferNet. Jeho česká i anglická verze je umístěna na webové stránce národního konsorcia www.refernet.cz.

Přehledy ostatních zemí lze získat z databáze umístěné na interaktivní webové stránce Cedefopu - European Training Village, a to na adrese [\[village.gr\]\(http://www.village.gr\) \(sekce Information Resources, podsekce National VET Systems\). Databáze, ve které jsou strukturované přehledy umístěny, umožňuje získání průřezových informací o určitém tématu v různých zemích, tzn. vyhledávání podle témat a zemí. Na základě národních příspěvků bude Cedefopem zpracována také mezinárodní komparativní analýza systémů odborného vzdělávání a přípravy.](http://www.trai-</p></div><div data-bbox=)

Ing. Alena Zúkersteinová

Leonardo: české projekty v Evropě uspěly

Koncem roku 2004 se na evropské úrovni vybíraly nejlepší projekty evropského programu na podporu inovací odborného vzdělávání Leonardo da Vinci. Národní agentura, která pracuje v rámci NVF, nominovala do výběru několik projektů českých organizací.

Projekty mobility, tj. projekty stáží a výměn, byly na evropské úrovni hodnoceny v rámci evropské iniciativy Quality in Mobility zaměřené na zvyšování kvality projektů mobility a na ocenění nejvyšších projektů ze všech 31 evropských zemí účastnících se programu Leonardo da Vinci. Na základě náročného hodnocení šestnáctičlenným týmem hodnotitelů z různých zemí se ze souboru 70 hodnocených projektů dostaly mezi 20 nejlepších projektů i dva české projekty mobility. Na projektu stáží Středního odborného učiliště zemědělského v Horkách nad Jizerou evropští hodnotitelé ocenili např. zařazení nejen výborných, ale také "problémových" žáků do zahraniční odborné praxe. Projekt výměny Integrované střední školy energetické v Chomutově byl oceněn např. pro přínos absolvované výměny ke zlepšení obsahu vzdělávání poskytovaného školou. První zmíněný projekt obdržel i ocenění Quality in Mobility

Award na evropské konferenci o kvalitě projektů mobility, konané koncem ledna 2005 v Oslo.

Také pilotní projekty programu Leonardo da Vinci řízené českými organizacemi byly na evropské úrovni úspěšné. Na konferenci ministrů odpovědných za odborné vzdělávání a řadě souvisejících akcí konaných v prosinci 2004 v mastrichtském kongresovém centru se prezentovalo 33 projektů, jež byly rovněž vybrány na základě náročného hodnocení na evropské úrovni. Mezi ně patřil i pilotní projekt české Federace rodičů a přátel sluchově postižených "Internet jako potenciální zdroj nových možností zaměstnání pro neslyšící". Na něm evropští hodnotitelé mj. ocenili vypracování rozsáhlého souboru učebních materiálů pro neslyšící zaměřených na zlepšení dovedností v oboru informační a komunikační techniky.

Ing. Jaromír Coufalík, CSC.

Stánek českého oceněného projektu v Maastrichtu navštívila i ministryně školství Petra Buzková

Seminář "Poradenství pro studující vysokých škol"

Ve dnech 2. - 3. prosince 2004 se v pražském hotelu Olympik sešli příznivci vysokoškolského poradenství.

Mezi více než 70 účastníky semináře o vysokoškolském poradenství byli většinou pracovníci poradenských středisek vysokých škol, psychologové, ale i pracovníci studijních oddělení vysokých škol. Pro mnohé z nich to byl v pořadí seminář již devátý a vyslechli celkem 23 příspěvků. Většina z nich bude publikována ve sborníku, o jehož zaslání

můžete požádat na adrese nisp@nvf.cz. Semináře se zúčastnily i čtyři pracovnice slovenských vysokých škol a dvě z nich přednesly příspěvek.

V úvodní části se prezentovaly novinky v poskytování poradenské péče v českém školství a službách zaměstnanosti vyplývající z nových zákonů, přijatých v roce 2004 (školský zákon, zákon o zaměstnanosti). V další části zazněly příspěvky informující o novinkách a trendech ve vysokoškolském poradenství a v jednotlivých poradnách vysokých škol v oblasti studijního a profesního poradenství. Prezentovaly se projekty zaměřené např. na šetření studijní neúspěšnosti či uplatnění absolventů na trhu práce. Tradičně nejoblíbenější a nejživější sekce projednávala otázky vysokoškolského pedagogicko-psychologického poradenství. Proběhl také kulatý stůl na téma „Cíle a postavení psychologické poradenské péče na vysokých školách a letní

škola poradenských dovedností“. Účastníci se již poněkoliště shodli, že by bylo velmi vhodné založit asociaci sdružující vysokoškolské poradce, pořádat pravidelná setkání a další akce umožňující výměnu informací a zvyšování odborné úrovně poradenské práce.

Národní informační středisko pro poradenství (NISP) Národního vzdělávacího fondu tímto seminářem navázalo na pravidelná setkání vysokoškolských poradců a příznivců vysokoškolského poradenství, které byly v letech 1993-2000 organizovány pod hlavičkou Centra pro studium vysokého školství, některé z českých vysokých škol a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. NISP má v úmyslu v této tradici pokračovat. Semináře se budou konat jednou za dva roky. Na další - v pořadí desátý - se můžeme tedy těšit v roce 2006.

Ing. Zuzana Freibergová

Projekt Evabcom

Zjišťování a hodnocení stěžejních pracovních úkolů kvalifikovaných dělníků

V rámci projektu koordinovaného ITB - Univerzita Bremen (SRN) za účasti Národního observatoře zaměstnanosti a vzdělávání (NOZV) - NVF jsou vyvíjeny nástroje pro popis a hodnocení standardů kvalifikované práce profese mechatronik.

Cílem první části projektu v r. 2004 bylo identifikovat a popsat stěžejní pracovní úkoly kvalifikovaných dělníků profese mechatronik v automobilovém průmyslu. Výchozím nástrojem byly semináře s kvalifikovanými dělníky, kteří podle názoru autorů projektu dokážou svou práci popsat nejlépe.

Manuál pro vedení semináře s kvalifikovanými dělníky

Pro vedení seminářů byl připraven podrobný manuál sestávající z následujících kroků: 1) Popsat etapy odborného vývoje jednotlivce, 2) Vybrat podnětné a kvalifikující pracovní úkoly v kontextu odborného vývoje jednotlivce, 3) Vytvořit soubor současných pracovních úkolů, 4) Roztřídit a analyzovat pracovní úkoly, 5) Vybrat stěžejní pracovní úkoly a 6) Zařadit stěžejní pracovní úkoly podle různých stupňů obtížnosti a náročnosti na potřebné vzdělávání.

Zkušenosti ze Škoda auto Mladá Boleslav (ČR) a Volkswagen Bratislava (SR)

V těchto podnicích se semináře realizovaly pod vedením pracovníků NOZV NVF. Respondenti dospěli v obou případech k několika stěžejním pracovním úkolům, jejichž náplň byla rámcově popsána.

Při realizaci seminářů velmi záleží právě na výběru respondentů. Mechatronik je nová profese, proto měli respondenti různou profesní historii. V M. Boleslavi to byli především absolventi 3letých učebních oborů, v Bratislavě zase absolventi 4letých oborů s maturitou. Ukázalo se, že profese mechatronik zahrnuje vykonávání úkolů na různých úrovních kvalifikační náročnosti. Metoda seminářů s kvalifikovanými dělníky se osvědčila jako způsob, který může významně přispět ke korekci obsahu existujících programů odborného vzdělávání, příp. může být jedním z informačních zdrojů při koncipování odborné přípravy pro nová povolání.

V letošním roce bude projekt pokračovat zadáním evaluačních úloh, které umožní rozlišit různou úroveň a profesionalitu řešení reálných pracovních úkolů profese mechatronik. Testována bude úroveň řešení žáků prvních a posledních ročníků odborné přípravy.

Závěrečná konference

Projekt přinese jistě zajímavé poznatky týkající se metodických přístupů k definování obsahu a kvalifikačních nároků rychle se vyvíjejících nových profesí. Kromě toho umožní i porovnání přístupů k přípravě mladých pracovníků v různých zemích (ČR, SRN, Slovensko, Polsko). Výsledky projektu budou zveřejněny na závěrečné konferenci s mezinárodní účastí v září 2005 za přítomnosti široké odborné veřejnosti z oblasti vzdělávání i podnikové sféry.

PhDr. Olga Kofroňová, PhD.

Aktuální informace najdete na našich nových webových stránkách www.nvf.cz